

Bilaga till PackLOOP Plastlöftet

1. Bakgrund

Plast är ett mångsidigt och viktigt material med bred användning i samhället. Samtidigt medför plastanvändningen betydande miljö- och klimatutmaningar som kräver gemensamma insatser från hela värdekedjan. Plast bör användas där det skapar nytta och ingå i resurs- och klimateffektiva, giftfria och cirkulära flöden med minimalt läckage till naturen.

Denna avsiktsförklaring uttrycker parternas ambition att främja hållbar plastanvändning och utveckla cirkulära lösningar för plastförpackningar som används inom verksamheter. Dessa förpackningar benämns även som business-to-business (B2B)-förpackningar, industri- och handelsförpackningar, gruppförpackningar eller transportförpackningar. Med cirkulära lösningar avses exempelvis återanvändningssystem, högvärdig materialåtervinning¹, design för återvinning, ökad användning av återvunnet material samt lösningar som minskar onödig användning av plastförpackningar. Ett exempel på högvärdig återvinning är återvinning i slutna loop. Det innebär att plastmaterial från förpackningar återvinns till nya förpackningar, i stället för att nedgraderas till plastprodukter med lägre kvalitet. Återvinningen behöver dock inte ske inom samma organisation eller värdekedja. Det centrala är att plasten används för att uppfylla samma funktion igen – det vill säga att bli en förpackning.

Förpackningar som används av verksamheter omfattas av producentansvaret för förpackningar i Sverige. Det innebär att företag och organisationer som klassas som producenter enligt förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ansvarar för att finansiera hanteringen av det förpackningsavfall som uppstår från de förpackningar de sätter på marknaden.

Trots detta har förpackningar som används av verksamheter hittills fått begränsad uppmärksamhet i omställningen mot en cirkulär ekonomi. Många företag klassas idag som producenter utan att vara medvetna om det, vilket innebär att de, ofta oavsiktligt, står utanför systemet för finansiering av hanteringen av förpackningsavfall från verksamheter och refereras till som 'friåkare'.

Samtidigt går stora mängder plastförpackningsavfall från verksamheter fortfarande till förbränning med energiåtervinning som en del av det blandade verksamhetsavfallet. Uppskattningsvis handlar det om upp mot 150 000 ton^{2,3} plastförpackningsavfall per år. För varje kilogram plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns betalar Sverige en avgift till EU, samtidigt som förbränningen medför betydande klimatutsläpp.

För att hantera utmaningen med de stora mängder förpackningsavfall som fortfarande inte återvinns inom EU har EU-kommissionen antagit den nya förordningen *Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)*, som börjar gälla i Sverige den 12 augusti 2026. Att uppfylla kraven i det kommande PPWR-regelverket kommer i

¹ Med högvärdig återvinning avses materialåtervinning där plastens kvalitet och funktion i möjligaste mån bevaras så att materialet kan användas i nya produkter med likvärdiga krav och användningsområden.

² Denna siffra är inte statistiskt säkerställd och det finns osäkerheter kopplade till den. Den bygger dock på resultat från 166 plockanalyser av inhemskt verksamhetsavfall som skickas till förbränning, och inkluderas här eftersom den ger en indikation på problemets omfattning.

³ Uppskattad utifrån uppgifter i *Naturvårdsverket. 2025. Sammansättning av verksamhetsavfall som går till förbränning*

många fall att kräva samarbeten utanför den egna organisationen, och företag ska inte behöva hantera dessa utmaningar på egen hand.

PackLOOP Plastlöftet ersätter inte lagstadgade skyldigheter enligt producentansvaret eller PPWR-regelverket, utan ska fungera som ett stöd för samverkan, kunskapsutbyte och utveckling av lösningar som underlättar efterlevnad och omställning.

Mot denna bakgrund är syftet med PackLOOP Dialognätverk och PackLOOP Plastlöftet att bidra till en ökad omställning mot cirkulära lösningar för plastförpackningar som används av verksamheter genom:

- **Inspiration och kunskapsutbyte**
Sprida kunskap om lagstiftning, producentansvar och cirkulära lösningar för plastförpackningar, samt synliggöra goda exempel och öka förståelsen för högvärdig återvinning i hela värdekedjan.
- **Dialog och samverkan**
Skapa forum för dialog och erfarenhetsutbyte mellan företag och organisationer för att tillsammans utveckla fungerande cirkulära lösningar som möter kraven i PPWR.
- **Underlätta utveckling och implementering av lösningar**
Bidra till utveckling och implementering av cirkulära lösningar för återvinning och återanvändning av verksamhetsförpackningar.

Genom denna avsiktsförklaring uttrycker parterna en vilja att bidra till utvecklingen av mer resurseffektiva, konkurrenskraftiga och cirkulära flöden för plastförpackningar som används av verksamheter i Sverige. Omställningen till cirkulära förpackningsflöden kan även skapa nya affärsmöjligheter och stärkt konkurrenskraft för deltagande organisationer.

2. Förutsättningar för deltagande

1. Vision och bakgrund

Denna avsiktsförklaring uttrycker parternas ambition att främja hållbar plastanvändning och cirkulära lösningar för plastförpackningar som används av verksamheter. Dokumentet är inte juridiskt bindande men signalerar ett starkt engagemang och revideras årligen för att aktualisera ambitioner, insatser och samarbetsformer vid behov.

Mål och åtaganden i PackLOOP Plastlöftet kopplar till ett eller flera effektområden som definieras i Naturvårdsverkets färdplan för hållbar plastanvändning. Dessa effektområden är:

- Resurssmart användning.
- Råvaror och produktion med minimal miljöbelastning.
- Kraftigt ökad och högkvalitativ materialåtervinning.
- Minskat läckage av plast till naturen.

2. Syfte

Syftet med PackLOOP Plastlöftet är att mobilisera och engagera aktörer längs värdekedjan för plastförpackningar som används av verksamheter, så att cirkulära flöden blir lönsamma, trovärdiga och enkla att delta i för samtliga aktörer.

3. Parter

Avsiktsförklaringen kan undertecknas av ett brett spektrum av aktörer exempelvis:

- Företag i olika storlekar och branscher som producerar, importerar, säljer eller använder verksamhetsförpackningar.
- Offentliga aktörer (kommuner, regioner, myndigheter).
- Avfalls- och återvinningsaktörer.
- Producentansvarsorganisationer för förpackningar.

- Akademiska institutioner och forskningscentrum.
- Kluster och nätverksorganisationer.
- Innovationsprogram (t.ex. Impact Innovation).

4. Åtaganden

För att omsätta ambitionen i PackLOOP Plastlöftet till konkret handling uppmuntras deltagande organisationer att formulera egna tidsatta och mätbara mål utifrån sina verksamheters förutsättningar och mognadsgrad. Målen kan omfatta både strategiska åtaganden och operativa insatser kopplade till cirkulära flöden för verksamhetsförpackningar.

Varje organisation som ansluter sig till PackLOOP Plastlöftet förväntas, inom två till tre månader från undertecknandet, ta fram egna mål och planerade aktiviteter kopplade till löftet. Målen diskuteras därefter tillsammans med ett gemensamt uppföljnings- och dialogteam bestående av representanter från Naturvårdsverket och Vinnova. Syftet med dialogen är att skapa stöd kring hur målen kan utformas och omsättas i praktiken.

Målen ska:

- göra det möjligt att följa arbetet och utvecklingen mot löftet,
- bidra till att fler företag tar sitt producentansvar,
- vara möjliga för de deltagande organisationerna att påverka direkt,
- stödja, men inte duplicera, kraven i PPWR-regelverket,
- bidra till utvecklingen av fler cirkulära materialflöden för verksamhetsförpackningar.

Under kapitel 3 i denna bilaga finns exempel på mål som företag kan använda som inspiration. Aktörerna som undertecknar PackLOOP Plastlöftet kommer att anpassa sina mål utifrån respektive

verksamhets förutsättningar, roll i värdekedjan och mognadsgrad.

5. Aktivitetsplan, samverkan och kunskapsdelning

Aktörerna som ställer sig bakom PackLOOP Plastlöftet uppmuntras att delta i PackLOOP Dialognätverk. Nätverket fungerar som en gemensam arena för samverkan, erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning mellan aktörer i hela värdekedjan.

Inom nätverket kan tematiska arbetsgrupper eller pilotinitiativ initieras för att testa och utveckla gemensamma lösningar kopplade till exempelvis återanvändning, sortering, design för återvinning eller spårbarhet.

Genom dessa aktiviteter ges deltagande organisationer möjlighet att dela erfarenheter, diskutera utmaningar, sprida goda exempel, identifiera nya samarbeten och följa utvecklingen inom lagstiftning, marknad och tekniska lösningar.

Den löpande dialogen och kunskapsdelningen inom nätverket är ett viktigt stöd för organisationerna i arbetet med att nå sina egna mål och samtidigt bidra till den gemensamma visionen inom PackLOOP Plastlöftet.

6. Uppföljning, transparens och revidering

För att möjliggöra transparens, lärande och kontinuerlig utveckling uppmuntras parterna inom PackLOOP Plastlöftet att regelbundet följa upp och dela information om sitt arbete kopplat till de mål som organisationen valt att arbeta med.

Uppföljning och rapportering

Varje organisation uppmuntras att genomföra en årlig uppföljning av sina mål och aktiviteter.

Uppföljningen kan exempelvis inkludera:

- genomförda aktiviteter och initiativ,
- framsteg kopplade till uppsatta mål,
- identifierade utmaningar och hinder,
- lärdomar och goda exempel,
- samt planerade aktiviteter framåt.

Som stöd i arbetet kan organisationerna erbjudas möjlighet att diskutera sitt arbete inom ramen för PackLOOP Dialognätverk och i dialog med uppföljnings- och dialogteamet bestående av representanter från Naturvårdsverket och Vinnova.

Om mål eller åtaganden inte uppfylls

PackLOOP Plastlöftet bygger på frivillighet, samverkan och gemensamt lärande. Om en organisation inte når sina mål eller genomför planerade aktiviteter är ambitionen att detta ska användas som grund för dialog, erfarenhetsutbyte och identifiering av möjliga stödinsatser eller justeringar av arbetssätt och mål. Syftet är att skapa långsiktig utveckling och ökad delaktighet.

7. Tidsram och flexibilitet

Avsiktsförklaringen gäller under perioden 2026–2036 med möjlighet till förlängning.

Nya parter kan ansluta sig till PackLOOP Plastlöftet löpande genom att underteckna avsiktsförklaringen, utan att befintliga parter behöver signera på nytt. Om en part tillfälligt vill pausa sitt deltagande eller inte längre uppfyller löftets principer och åtaganden, hanteras detta genom dialog inom nätverket och, vid behov, genom gemensamt beslut om paus eller avslut av deltagandet.

PackLOOP Plastlöftet bygger på samverkan, lärande och långsiktig utveckling. Genom att samla aktörer från hela värdekedjan skapas bättre förutsättningar för att utveckla praktiskt fungerande och cirkulära lösningar för plastförpackningar som används av verksamheter.

8. Organisation och samordning

IVL verkar för att identifiera och möjliggöra finansiering som kan stödja den långsiktiga utvecklingen och samordningen av PackLOOP Dialognätverk. Under förutsättning att finansiering finns tillgänglig ansvarar IVL för den övergripande samordningen av nätverket, inklusive planering av aktiviteter, facilitering av dialog och kunskapsutbyte samt koordinering mellan deltagande aktörer och samarbetspartners. Målsättningen är att skapa kontinuitet och

Juni 2026 (v1)

långsiktiga förutsättningar för samverkan kring
cirkulära lösningar för plastförpackningar som
används av verksamheter.

3. Exempel på konkreta och tidsatta mål för fem olika aktörsgrupper – till inspiration

Här presenteras exempel på konkreta och tidsatta mål för fem olika aktörsgrupper. De aktörer som signerar PackLOOP Plastlöftet uppmuntras att formulera egna mål inom två till tre månader från undertecknandet, utifrån sina verksamheters förutsättningar och mognadsgrad. De mål som presenteras här ska ses som inspiration.

A. Exempel på mål för producenter av plastförpackningar

Tidplan	Mål
År 1	Företaget ska säkerställa att det, om det klassas som producent av förpackningar enligt PPWR-regelverket, är anslutet till en producentansvarsorganisation i Sverige.
År 1	Etablera dialog med producentansvarsorganisationer för förpackningar om möjligheten att utveckla cirkulära lösningar för plastförpackningar som verksamheten tillhandahåller på marknaden.
Inom 2 år	Etablera dialog med relevanta aktörer om möjliga lösningar för ökad spårbarhet och bättre uppföljning av materialflöden.
Inom 5 år	Delta i minst ett flöde där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.
Inom 10 år	Delta i minst fyra flöden där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.
Årligen	Verka för att varje år få minst en aktör i sin värdekedja att ställa sig bakom PackLOOPS vision och mål.

B. Exempel på mål för användare av plastförpackningar

Tidplan	Mål
År 1	Sortera 100 procent av allt plastförpackningsavfall som uppstår i den egna verksamheten separat från annat avfall* och lämna det till en godkänd avfallsentreprenör eller annan behörig aktör. Efterfråga återkoppling om hur plastförpackningsavfallet hanteras.
År 1	Om företaget använder plastförpackningar och samtidigt omfattas av definitionen av producent av förpackningar enligt PPWR-regelverket, ska det säkerställa att det är anslutet till en producentansvarsorganisation i Sverige.

Inom 2 år	Införa en intern rutin för att, där det är relevant, fråga nya leverantörer och samarbetspartners om de är anslutna till en producentansvarsorganisation för förpackningar samt informera om producentansvaret.
Inom 5 år	Delta i minst ett flöde där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.
Inom 10 år	Delta i minst fyra flöden där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.
Årligen	Verka för att varje år få minst en aktör i sin värdekedja att ställa sig bakom PackLOOPS vision och mål.

**Observera att detta är ett lagkrav enligt avfallsförordningen.*

C. Exempel på mål för avfallsbolag och återvinnare

Tidplan	Mål
År 1	Etablera samverkan med producenter, avfallsbolag och producentansvarsorganisationer för att identifiera och säkra plastflöden från B2B-förpackningar som är lämpliga för materialåtervinning eller återanvändning.
Inom 2 år	Initiera samarbete med relevanta aktörer för att utveckla lösningar för ökad spårbarhet, kvalitetssäkring och uppföljning av B2B-plastförpackningsflöden.
Inom 5 år	Delta i minst ett flöde där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.
Inom 10 år	Delta i minst fyra flöden där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.
Årligen	Verka för att varje år få minst en aktör i sin värdekedja att ställa sig bakom PackLOOPS vision och mål.

D. Exempel på mål för producentansvarsorganisationer

Tidplan	Mål
År 1	Förstärka dialogen med relevanta aktörer i värdekedjan om hur plastförpackningsavfall från verksamheter kan samlas in, följas upp och göras tillgängligt för materialåtervinning till nya B2B-plastförpackningar.
År 1	Öka kommunikationsinsatserna om möjligheten att kostnadsfritt lämna separat sorterat förpackningsavfall på mottagningsplatser.
Inom 5 år	Möjliggöra eller stödja minst fyra flöden där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.

Inom 10 år

Möjliggöra eller stödja minst åtta flöden där använda B2B-plastförpackningar tas om hand för materialåtervinning eller återanvändning i slutna loopar.

E. Exempel på mål för övriga aktörer

Tidplan

Mål

År 1

Informera minst fem aktörer om PackLOOP Plastlöftet.

Årligen

Verka för att varje år få minst en aktör att ställa sig bakom PackLOOPS vision och mål.